מי השלוח — נח

וַיֹּאמְרוּ הָבָה נִבְנֶה לָּנוּ עִיר וּמִגְדָּל וְרֹאשׁוֹ בַּשָּׁמַיִם וְנַעֲשֶׂה לָּנוּ שֵׁם. עִנְיַן הַמִּגְדָּל הָיָה כְּמוֹ שֶׁבֵּאֵר אאזמו"ר הַגה"ק זצללה"ה עַל זֶה שֶׁעָשָׂה הַזוה"ק (נח ע"ד.) פִּתְיחָה לְפָרָשַׁת הַמִּגְדָּל מֵהַפָּסוּק "וְהַבַּיִת בְּהִבָּנֹתוֹ אֶבֶן שְׁלֵמָה מַסָּע נִבְנָה" וְכוּ', הַנֶּאֱמַר גַּבֵּי בִּנְיַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, לִרְמֹז בְּזֹאת הַפִּתְיחָה שֶׁכַּוָּנָתָם בְּבִנְיַן הַמִּגְדָּל הָיָה מַמָּשׁ לְעֻמַּת בִּנְיַן הַמִּקְדָּשׁ, כִּי כַּוָּנַת בִּנְיַן הַמִּקְדָּשׁ הוּא כְּדֵי שֶׁיִּתְאַחֲדוּ שָׁם כָּל יִשְׂרָאֵל בְּיַחַד כְּאִישׁ אֶחָד וּבְלֵב אֶחָד וְעַל יְדֵי זֶה יִהְיֶה שׁוֹכֵן אֱצְלָם רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ בְּהִתְגַּלּוּת מְפֹרָשׁ לְעֵינֵי כֹּל. כָּךְ הָיָה כַּוָּנַת דּוֹר הַפַּלָּגָה נַמִּי לַעֲשׂוֹת עִיר וּמִגְדָּל, כְּדֵי שֶׁיִּתְאַסְּפוּ שָׁם יַחַד וְיִתְאַחֲדוּ כֻּלָּם כְּאֶחָד בְּלֵב אֶחָד, וְעַל יְדֵי זֶה הָאַחְדוּת יִהְיֶה מָכְרָח רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ לִשְׁכֹּן אֱצְלָם. כִּי זֶה הָיוּ יוֹדְעִים שֶׁפִּיר שֶׁכָּל מָקוֹם שֶׁיֵּשׁ אַחְדוּת בִּשְׁלֵמוּת שָׁם נִמְשָׁךְ רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ. וְזֶהוּ דְּאִיתָא (שם) בַּזוה"ק תָּא חֲזֵי בְּגִין זְעֵירֵי דְּחָכְמְתָא דְּאַשְׁכָּחוּ אִלֵּין מֵהַהִיא חָכְמְתָא דְּקַדְמָאֵי אִתְגָּרוּ בֵּיהּ בְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּבְנוֹ מִגְדָּל וַעֲבַדוּ כָּל מַה דַּעֲבַדוּ וְכוּ' הַיְנוּ מִשּׁוּם שֶׁהָיוּ יוֹדְעִים שֶׁיִּהְיֶה גַּבֵּי יִשְׂרָאֵל מָקוֹם כָּזֶה שֶׁיִּתְאַחֲדוּ יַחַד בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, לָכֵן הָיוּ הֵמָּה רוֹצִים לְהַקְדִּים אֶת עַצְמָם וְלַחְטֹף אֶת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ בְּיָד חֲזָקָה וְלִמְשֹׁךְ אוֹתוֹ שֶׁיִּשְׁכֹּן אֱצְלָם בְּהֶכְרֵחַ, וְכִדְאִיתָא בַּזוה"ק (שם) עִיר וּמִגְדָּל דָּא חָכְמְתָא עִלָּאָה דְּהָא הֲווֹ יָדְעֵי דְּשָׁמָא קַדִּישָׁא לָא אִתְתַּקַּף בְּאַרְעָא אֶלָּא בְּעִיר וּמִגְדָּל עִיר דִּכְתִיב "עִיר דָּוִד הִיא צִיּוֹן" וְגוֹ' מִגְדָּל דִּכְתִיב "כְּמִגְדַּל דָּוִיד צַוָּארֵךְ" וּבְחָכְמְתָא עָבְדֵי לְמֶהֱוֵי שֻׁלְטָנָא דְּסִטְרָא אָחֳרָא בְּאַרְעָא וּלְדַחְיֵיהּ אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ מֵאַתְרֵיהּ וְכוּ', הַיְנוּ שֶׁהָיוּ רוֹצִים שֶׁזֶּה הָרָצוֹן שֶׁיִּהְיֶה שׁוֹכֵן בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ יִהְיֶה שׁוֹכֵן אֱצְלָם בְּהֶכְרֵחַ. אָמְנָם הַחִלּוּק הוּא שֶׁגַּבֵּי יִשְׂרָאֵל בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה מָקוֹם הַמִּקְדָּשׁ גָּבוֹהַּ מִכָּל הָעוֹלָם, כִּדְאִיתָא בַּגְּמָרָא (מנחות) "וְקַמְתָּ וְעָלִיתָ" וְגוֹ' מְלַמֵּד שֶׁאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל גָּבוֹהַּ מִכָּל הָאֲרָצוֹת וְכוּ' וְהַר הַבַּיִת גָּבוֹהַּ מִכָּל הָעוֹלָם וְזֶה מוֹרֶה שֶׁיִּשְׂרָאֵל מִסְתַּכְּלִין תָּמִיד רַק לִרְצוֹנוֹ הַפָּשׁוּט יִתְבָּרַךְ וְאֵינָם רוֹצִים בְּשׁוּם הֶכְרֵחַ ח"ו כְּלָל, אֲבָל הָעִיר וְהַמִּגְדָּל הָיוּ בּוֹנִים בִּבְקִיעָה בְּמָקוֹם שֶׁהוּא נָמוּךְ מִכָּל הָעוֹלָם וּבְאֶרֶץ שִׁנְעָר שֶׁהוּא נָמוּךְ מִכָּל הָאֲרָצוֹת וְכִדְאִיתָא בַּגְּמָרָא אֶרֶץ שִׁנְעָר שֶׁנִּנְעֲרוּ שָׁם מֵתֵי מַבּוּל, כִּי כָּל כַּוָּנָתָם הָיָה בְּזֶה הַבִּנְיָן כְּדֵי שֶׁלֹּא יַגִּיעַ לָהֶם כִּלָּיוֹן כְּמוֹ בְּמֵתֵי מַבּוּל, לָזֶה הָיוּ בּוֹנִים בְּמָקוֹם שֶׁנִּנְעֲרוּ שָׁם מֵתֵי מַבּוּל, כִּי כָּל חֻפְצָם הָיָה לִקַּח אֶת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ בְּיָד חֲזָקָה שֶׁיִּהְיֶה שׁוֹכֵן אֱצְלָם לְמַעַן יִהְיֶה לָהֶם קִיּוּם הֲוָיָה בְּהֶכְרֵחַ בְּחֻצְפָּא כְּלַפֵּי שְׁמַיָּא, וְלָכֵן הֵרְאָה לָהֶם הַשי"ת הַגַּם שֶׁאֱמֶת וְיַצִּיב הַדָּבָר שֶׁבְּמָקוֹם שֶׁהַבְּרוּאִים מִתְאַחֲדִים בְּיַחַד בְּלֵב אֶחָד שׁוֹכֵן בֵּינֵיהֶם רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲבָל זֹאת הָאַחְדוּת וְהַחִבּוּר בְּיַחַד תָּלוּי נַמִּי בִּרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ בְּמָקוֹם שֶׁחָפֵץ הַשי"ת לִשְׁכֹּן שָׁם הוּא מְאַחֵד אֶת הַלְּבָבוֹת וְשׁוֹכֵן בֵּינֵיהֶם אֲבָל אֵין זֹאת בְּיַד אָדָם לְאַחֵד אֶת הַלְּבָבוֹת מֵהַבְּרוּאִים, כִּי בִּרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ אֵין שׁוּם הֶכְרֵחַ ח"ו, לָכֵן הָאַחְדוּת שֶׁהֵם הָיוּ עוֹשִׂים נֶגֶד רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ וּבְהֶכְרֵחַ הָיוּ מִתְאַסְּפִין בְּיַחַד, אַחְדוּת כָּזֹאת הוּא בֶּאֱמֶת פֵּרוּד גָּמוּר, לָכֵךְ נֶאֱמַר "וַיָּפֶץ ה' אֹתָם מִשָּׁם עַל פְּנֵי כָל הָאָרֶץ", הַיְנוּ שֶׁהָיָה מַרְאֶה לָהֶם בָּזֶה שֶׁהֵם בְּפֵרוּד גָּמוּר, אֲבָל בִּנְיַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה כִּדְכְתִיב "אֶבֶן שְׁלֵמָה מַסָּע נִבְנָה", הַיְנוּ שֶׁאַף הַדּוֹמֵם הָיָה מְסַיֵּעַ לְאוֹתוֹ הַבִּנְיָן כִּי הָיָה רָצוֹן גָּמוּר.(סוד ישרים ראש השנה ס')